

N:o 82.

Af herr C. G. Österberg, om inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Eskilstuna.

I ett utlåtande, som riksbankens fullmäktige afgifvit med anledning af en motion rörande inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i icke residensstad, säga fullmäktige bland annat (se bankoutsrottets utlåtande n:o 4, 1904): »att riksbankens verksamhet i och för sig fordrar visserligen icke för närvarande med nödvändighet, att nya afdelningskontor öppnas, sedan i hvarje län utom Stockholms dylika kontor blifvit inrättade, men däremot torde det för affärslifvet inom landet få anses fördelaktigt, om riksbankens verksamhet utsträcktes till vissa mera betydande städer, och tillåta sig fullmäktige med afseende härför erinra, att, utom den i motionen framhållna staden Borås, följande städer kunna, från söder till norr räknadt, nämnas såsom lämpliga platser för afdelningskontor af riksbanken, nämligen: Helsingborg, Norrköping, Eskilstuna och Sundsvall.»

Sedan sålunda fullmäktige erkänt, att affärslifvet inom landet och i första hand inom nämnda mera betydande affärsorter skulle hafva fördel utaf att riksbanksafdelningskontor inrättades, förorda de dock, att dylika kontor »endast efter hand må öppnas».

Utskottet finner för sin del, att »riksbanken genom inrättande af afdelningskontor i vissa större städer, som äro centralpunkter för affärslif och industri, skulle befördra sin uppgift att lätta och reglera den allmänna rörelsen inom landet samt därigenom gagna både affärslifvet och den enskilda bankrörelsen, som kan drifvas på en dylik ort». Och

Bih. till Riksd. Prot. 1905. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 24 Häft. (N:is 82—86). 1

utskottet slutar med att uttala den förhoppningen, »att riksbankens fullmäktige ej torde uraktlåta att, när de finna tidpunkten lämplig för utvidgning uti ifrågavarande riktning af bankens verksamhet, hos Riksdagen därom göra framställning och samtidigt föreslå den ordning, i hvilken nya afdelningskontor af riksbanken böra inrättas.»

Att döma af hvad jag här tillåtit mig citera, hysa bankofullmäktige å ena sidan den uppfattningen, att Riksbankens verksamhet icke för närvarande med nödvändighet fordrar, att nya afdelningskontor öppnas å andra orter, än där sådana nu finnas, men å andra sidan erkännes oförbehållsamt, att det för affärslifvet inom landet vore nyttigt, om afdelningskontor ytterligare inrättades å mera betydande affärs- och industriplatser.

Med en sådan syn på själfva hufvudfrågan, som bankofullmäktige härmed utvecklade, torde med skäl kunna ifrågasättas, om utskottets uttalade förhoppning, att riksbankens fullmäktige själfmant, »när de finna tidpunkten lämplig», skola framkomma med förslag om inrättande af nya afdelningskontor.

Det kan tänkas, att frågan om nya riksbankskontors inrättande å mera betydande affärsplatser skjutes undan något eller några år, och detta framför allt, om man fasthåller vid den principen, att det skall byggas särskilda och relativt dyrbara hus för de nya afdelningskontorens behof, såsom gjorts för de hittills inrättade.

Enligt min ringa uppfattning synes man kunna inrätta ett afdelningskontor på en och samma gång å hvar och en af de här ofvan uppräknade platserna, om man å dessa hyrde lämpliga lokaler i stället för att bygga.

Det svenska affärslifvet har i själfva verket så stort behof af att få nödigt rörelsekapital till lägsta möjliga ränta, att det icke är någon dag för tidigt, om Riksdagen beaktade här oförmälda behof af nya riksbankskontors inrättande.

Hvad Eskilstuna särskildt beträffar, så är denna stad en af landets förnämsta inom järnmanufakturbranschen, men dess industri har att kämpa emot en betydande utländsk konkurrens på den inländska marknaden, hvarför billigt rörelsekapital är en af de första betingelserna för framgångsrik kamp mot den utländska konkurrensen. Eskilstuna-industrien har jämväl icke obetydlig marknad för sina alster i utlandet. För att främja och utveckla afsättningen därstädes, där äfven konkurrensen är stor, gäller ock att hafva billigt driftkapital.

Obestriddligen utöfvar ett riksbankens afdelningskontor en hälsosam

reglering af räntesatser å en plats, och de däraf uppkommande fördelarne komma gifvetvis icke blott industriidkare till godo, utan alla lånebehöfvande, sålunda hvad Eskilstuna-trakten beträffar jämväl i stor utsträckning landtbefolkningen. Ett riksbankens afdelningskontor å en plats medför äfven andra, speciellt för affärer med utlandet, stora förmåner, hvarom här ej närmare behöfver ordas.

Någon svårighet att till moderat pris få hyra lämplig banklokal i Eskilstuna stads centrala delar finnes mig veterligen icke.

På grund af hvad jag här i korthet anfört, får jag föreslå,

att Riksdagen ville besluta att snarast möjligt inrätta ett riksbankens afdelningskontor i Eskilstuna, under de villkor och bestämmelser med afseende på kontorets verksamhet och rörelse, som bankofullmäktige skulle äga att närmare föreskrifva.

Stockholm den 26 januari 1905.

Gust. Österberg.

I motionen instämmer

W. Johansson
i Öija.